

F. t. l. om fritidsundervisning m. v.

graf og betingelserne for ydelse af tilskud i én paragraf.

Til de enkelte godkendelsesbetingelser bemærkes:

ad nr. 1. Efter gældende lovs § 16, stk. 2, er det ikke en godkendelsesbetingelse, at en aftenskole har en egentlig leder, men da der i praksis altid vil være en person, der udadtil står som skolens leder, foreslår man, at det i overensstemmelse med aftenskoleudvalgets indstilling gøres til en godkendelsesbetingelse, at en aftenskole har en leder, der er i besiddelse af de fornødne kvalifikationer. Man tænker i denne forbindelse på lederen af den samlede fritidsundervisning, der kan omfatte både aftenskoler, aftenhøjskoler, studiekredse, foredragsrækker, forberedelseskursus, specialundervisning, erhvervsmæssige kursus og fritidsgrupper for voksne, men som også kan være begrænset til en enkelt form eller et enkelt hold inden for en af formerne for fritidsundervisning. Ved bedømmelsen af, om en leder kan anses for kvalificeret, må der lægges vægt på den pågældendes pædagogiske og administrative uddannelse og erfaring, og de krav, der må stilles, vil variere efter de former for fritidsundervisning, det drejer sig om, og efter lederarbejdets omfang.

Forslaget vil ikke i sig selv medføre nogen merudgift, da der alene er tale om en understregning af det allerede faktisk bestående forhold, at enhver aftenskole skal have en person, der er ansvarlig for holdets forløb. Der vil i gennemførelsesbekendtgørelsen blive givet nærmere regler om, hvilke opgaver der påhviler lederen, bl. a. tilsynspligt over for lærerne. I sammenhæng hermed må ses fritidsnævnets tilsynsforpligtelse, der i første række bør vedrøre lederen, jfr. bemærkningerne til § 73.

ad nr. 2. Den foreslåede bestemmelse om, at undervisningen skal være tilrettelagt for voksne og stå åben for alle over 18 år, gør det overflødig at gentage reglen i gældende lovs § 4, a), om at eleverne skal være ude over den undervisningspligtige alder. Det findes heller ikke nødvendigt at videreføre reglen i gældende lovs § 3, stk. 1, om at unge mellem 14 og 18 år skal tilskyndes til fortrinsvis at søge optagelse i ungdomsskolen. Dette følger umiddelbart af de foreslåede aldersbestemmelser for henholdsvis ungdomsskolen og fritidsundervisningen for voksne.

Man finder heller ikke tilstrækkelig anledning til at opretholde den særlige bestemmelse i gældende lovs § 22, stk. 2, 2. led, hvorefter der kan etableres husholdningsundervisning i aftenskolen for elever i alderen 14 til 18 år, såfremt den tilrettelægges

efter en af undervisningsministeren godkendt fremadskridende plan. Denne bestemmelse har ikke været benyttet i væsentligt omfang, og da ungdomsskolens kursus i moderne husførelse nu er stærkt udbyggede, skønnes bestemmelsen at være overflødig.

At fritidsundervisningen skal være tilrettelagt for voksne, bør dog ikke udelukke, at der, når omstændighederne taler for det, vil kunne optages elever under 18 år. Det må her være en forudsætning, at de unge elever har tilstrækkelig modenhed til at kunne følge en undervisning, der er tilrettelagt for voksne, og at det i øvrigt ikke findes muligt eller rimeligt at henvise dem til ungdomsskolen. Ganske undtagelsesvis vil også elever under 14 år kunne deltage i fritidsundervisningen, f. eks. hvis forældre og børn med udbytte vil kunne følge samme kursus.

I gældende lovs § 4, d), fremhæves det som en godkendelsesbetingelse, at undervisningen i aftenskolen skal stå åben for alle. I bekendtgørelse af 31. oktober 1960 om lov om ungdomsskoler og aftenskoler m. v. III, B, 2), (s. 14) udtales det i tilknytning til denne bestemmelse, at undervisningen i aftenskolen ikke må være forbeholdt en bestemt organisations eller forenings medlemmer, men skal stå åben for alle. Denne bestemmelse, der fortsat ønskes opretholdt, har imidlertid i visse tilfælde været til hinder for igangsættelse af oplysningsarbejde efter aftenskolereglerne på f. eks. rekreationshjem, sygehjem, institutioner, virksomheder o. lign., hvor det ikke volder vanskeligheder at opfylde de øvrige betingelser for godkendelse, men hvor man på grund af de særlige forhold kunne ønske mulighed for at godkende hold med en bestemt deltagerkreds. På denne baggrund har man i overensstemmelse med aftenskoleudvalgets indstilling foreslået, at der skabes hjemmel for at meddele dispensation fra kravet om, at undervisningen skal stå åben for alle.

ad nr. 3. Forslaget træder i stedet for gældende lovs § 4, b).

Til sikring af, at der foregår en egentlig undervisning, er det af afgørende betydning, at der allerede ved godkendelsesansøgningen foreligger en egentlig undervisningsplan. Denne plan skal indeholde en detaljeret redegørelse for undervisningens omfang og indhold og for undervisningsmaterialet.

Man finder det ikke hensigtsmæssigt i loven at opretholde den nugældende bestemmelse om, at oplæsning, radioaflytning, ekskursioner, film m. v. kan indgå i undervisningen med et timetal, der højst kan andrage en tredjedel af samtlige timer på holdet, da det i nogen grad må variere fra fag til fag,